

Hebben Jezus en de apostelen uit de Septuaginta geciteerd?

Door H. D. Williams, The Dean Burgon Society. Gedeelte uit *The Character of God's Words*:
“XII. Did Jesus and the apostles quote the Septuaginta?”,
<http://deanburgonsociety.org/CriticalTexts/character.htm>

Als Word-document: http://www.verhoevenmarc.be/character-of-gods-words_DBS.docx

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling (een weinig ingekort), P.S., schema en voetnoten door M.V.

XII. Hebben Jezus en de apostelen uit de Septuaginta geciteerd?

Jobs, Silva en vele andere liberalen concluderen in verschillende passages van *Invitation to the Septuagint* dat Jezus en de apostelen de “zogenaamde” Septuaginta citeerden. Zij verklaren:

“de nieuwtestamentische schrijvers gebruikten soms uitdrukkingen uit de Septuaginta om de aandacht van de lezer te vestigen op specifieke passages uit de oudtestamentische geschriften ... Het is duidelijk dat Paulus een woordenschat gebruikt uit de Griekse versie van Jesaja 45:23 ... Ten derde, de nieuwtestamentische schrijvers citeren vaak rechtstreeks het Griekse Oude Testament - *misschien* wel driehonderd keer”.

En zij citeren Richard N. Longenecker, die zegt:

“de citaten van Jezus ‘zijn sterk Septuagintaal’”.

Vele anderen hebben dit refrein gezongen en negeerden degelijk bewijsmateriaal tegen de stelling. Craig A. Evans¹ bijvoorbeeld schreef in *The Canon Debate*:

“Jezus’ schriftuurcitaten en -toespelingen komen soms overeen met de Septuaginta in tegenstelling met het proto-masoretisch Hebreeuws. Het citaat van Jezus in Jesaja 29:13 is behoorlijk septuagintaal, zowel qua vorm als qua betekenis (vgl. Markus 7:6-7)”.

Er is helemaal geen vereiste, en niet alleen dat, er is **GEEN** bewijs dat Jezus of de apostelen de Septuaginta citeerden. Dr. D. A. Waite, president van de Dean Burgon Society (DBS), Dr. Kirk D. DiVietro, secretaris van de DBS, en Dr. Floyd Jones hebben afdoend de claim weerlegd dat de Heer Jezus Christus uit de Septuaginta citeerde. Craig zegt echter verder dat Jezus’ citaten ...

“overeenkomen met sommige Griekse versies in tegenstelling tot andere”.

Zijn conclusie devalueert echter triest onze Heer en de bewaarde Schrift. Craig zegt:

“Jezus’ gebruik van de Bijbel getuigt van **de diversiteit** van de tekstuele traditie die nu, dankzij de Rollen, vollediger is gedocumenteerd”. [mijn nadruk, HDW]

Blijkbaar bedoelt Craig dat Jezus uit verschillende teksttypen citeerde omdat hij verschillende versies las en bestudeerde. Oh wat triest! Volgens Craig moest de HEER en Schepper van het universum zijn toevlucht nemen tot vele boeken om te bepalen welk citaat hij moest gebruiken; of misschien bracht Hij slechts een samenvattende “boodschap” van alles wat Hij had gelezen. Dit zou overeenkomen met de beruchte uitspraak van Samuel Schnaiter:

“Wat bewaring betreft, verklaart geen Schriftpassage expliciet iets van dit soort van richtlijnen om toe te passen door de manuscript-kopiïsten wat betreft de precieze verwoording van de tekst. Sommigen hebben zulke bovennatuurlijke richtlijn uit de Schrift afgeleid. Ze merken passages op die beloven dat Gods Woord nooit verloren zal gaan. Zulke beloften van behoud met het oog op **de formuleringsvariëaties moeten echter alleen van toepassing zijn op de boodschap van Gods Woord, niet op de precieze formulering**” [mijn nadruk, HDW].

¹ Zie https://en.wikipedia.org/wiki/Craig_A._Evans: Craig Alan Evans (born January 21, 1952) is an evangelical New Testament scholar and author.

Jezus, de auteur van de Bijbel, zei:

“De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen zeker niet voorbijgaan”
(Mattheüs 24:35).

Daarom: citeerde de Heer Jezus Christus de Septuaginta of citeerde hij het Hebreeuwse Oude Testament. Dr. Waite (president van de Dean Burgon Society) zegt duidelijk:

“**De oudtestamentische Hebreeuwse tekst werd door Jezus geautoriseerd.** Niet alleen was de Schrift **geaccumuleerd** door de Joden, maar ze werd **geautoriseerd** door Jezus. Jezus Christus autoriseerde de traditionele tekst van het Masoretische Hebreeuwse Oude Testament.

Hoewel we naar een aantal van deze verzen gekeken hebben onder het thema **bijbelbehoud**, zullen we ze nog eens vanuit een iets ander aspect bekijken.

a. Verzen die deze positie aantonen.

(1) **Mattheüs 4:4.** Jezus sprak tot de duivel en weerlegde hem met de Schrift:

“Maar Hij antwoordde en zei: **Er staat geschreven: De mens zal niet van brood alleen leven, maar van elk woord dat uit de mond van God komt**”.

Zoals we eerder zeiden, staat “er staat geschreven” in de voltooide tijd, wat betekent dat het in het verleden is geschreven en nu geschreven staat, bewaard tot de huidige tijd. **Dus autoriseerde de Heer Jezus Christus het Oude Testament dat Hij in zijn tijd had.** De eerste boeken van het Oude Testament werden oorspronkelijk geschreven door Mozes rond 1500 voor Christus. De Hebreeuwse woorden van het Oude Testament werden 1500 jaar bewaard en de Heer Jezus zei: “er staat geschreven”. Dit betekent dat de **WOORDEN VAN GOD** in het verleden zijn opgeschreven en dat deze **WOORDEN** zijn bewaard gebleven tot op de huidige tijd, en ze staan NU geschreven zoals ze dat eerder waren. Dit is de essentie van **BIJBELBEWARING!**

(2) **Mattheüs 5:17-18.** Jezus spreekt over de “wet of de profeten”. Dit is een technische term die verwijst naar de traditionele Masoretische Hebreeuwse oudtestamentische tekst. Er zijn drie afdelingen in het Oude Testament: de wet, de profeten en de geschriften. Soms verwijst de uitdrukking “de wet en de profeten” naar alle drie afdelingen. De wet (de *Thora*) verwijst naar de eerste vijf boeken; de Profeten (de *Nebiim*) verwijst naar zowel de eerstgenoemde als de laatstgenoemde Profeten; en de Geschriften (de *Chetubim*) verwijzen naar de Psalmen en de rest van de boeken. In de verzen 17 en 18 zei Jezus:

“¹⁷ Denk niet dat Ik gekomen ben om de **Wet** of de **Profeten** af te schaffen; ... ¹⁸ Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het **alles** geschied is”.

Jezus zei over de woorden, letters en zelfs delen van de letters die in zijn tijd in de Hebreeuwse Bijbel werden gevonden, dat geen **jota** of **tittel**² zou worden geëlimineerd, uitgewist of op de minste manier worden gewijzigd totdat alles was vervuld. Dus plaatste hij Zijn **autorisatie** op de traditionele Masoretische Hebreeuwse tekst die hij in zijn tijd had.

(3) **Lukas 24:27.** Toen de Heer Jezus Christus op de weg was naar Emmaüs met de discipelen sprak, leerde Hij hen:

“Hij begon bij **Mozes** en al de **profeten** en legde hun uit wat in al de **Schriften** over Hem geschreven was”.

Hier is er de uitdrukking “Mozes en al de profeten”. Het laat de “geschriften” weg, maar nogmaals, dit had betrekking op de drievoudige indeling van de Hebreeuwse Bijbel: wet, profeten en geschriften. Dat is **autorisatie** door de Heer Jezus van de traditionele Masoretische Hebreeuwse tekst uit het Oude Testament die in zijn tijd aanwezig was.

(4) **Lukas 24:44.**

² De Griekse *iota* is de kleinste letter (i), en een *tittel* is een streepje of puntje van een letter.

“En Hij zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen Ik nog bij u was, dat alles vervuld moest worden wat over Mij **geschreven staat in de Wet van Mozes en in de Profeten en in de Psalmen**”.

Het Griekse woord “geschreven” is *gegrammena*, het verleden deelwoord: dat wat in het begin werd geschreven en dat continu wordt bewaard en vandaag nog steeds staat geschreven. De uitdrukking “in de Psalmen” maakt de volledige drievoudige indeling van de Hebreeuwse canon: de wet van Mozes (Thora); de profeten (Nebiim); en de psalmen of geschriften (Chetubim). Dit wordt tegenwoordig door de Joden de “TENACH” genoemd. Dit is de afkorting voor het hele Masoretische Hebreeuwse Oude Testament. **Hij legde Zijn hand op de hele Masoretische Hebreeuwse oudtestamentische tekst die toen bestond en AUTORISEERDE ze.** Veel mensen kunnen zich afvragen: “Heeft de Heer Jezus Christus de Septuaginta versie van het Oude Testament niet gebruikt? Verwees Hij daar niet naar?” Nee, dat deed Hij niet. Hij verwees naar de Wet van Mozes, de Profeten en de Psalmen. **De Septuaginta had die verdeling helemaal niet.** In feite, afgezien van de Apocriefen die in de Septuaginta vervat zijn, is de volgorde daar WET, PSALMEN & PROFETEN in plaats van de rangschikking in de Hebreeuwse tekst: WET, PROFETEN & PSALMEN. Zoals u kunt zien, bezit de Septuaginta de volgorde van de boeken zoals wij die tegenwoordig in onze Bijbels hebben. Het Hebreeuws heeft niet diezelfde volgorde; het eindigt met het boek 2 Kronieken. [Zie hieronder het schema].

Het Oude Testament heet bij de Joden de **TeNaCh**

1. **T**hora (Wet): Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. (Eerste 5 boeken van de bijbel).
2. **N**ebiim (Profeten)
 - Vroege profeten: Jozua, Richteren, (1+2) Samuël, (1+2) Koningen.
 - Late profeten: Jesaja, Jeremia, Ezechiël, Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Zefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi.
3. **C**hetubim (Geschriften of Psalmen)
 - Psalmen, Job, Spreuken.
 - Ruth, Hooglied, Prediker, Klaagliederen, Ester (Megillot - feestrollen).
 - Daniël, Ezra, Nehemia, (1+2) Kronieken.

b. Citaten die deze positie verklaren.

Christus deed zonder voorbehoud een beroep op de traditionele Hebreeuwse tekst.

(1) Een citaat van Dr. Edward Hills³. Hier is een citaat van Dr. Edward Hills, die uitgebreid over het onderwerp van de Bijbel heeft geschreven.

“Tijdens zijn aardse leven deed de Heer Jezus onvoorwaardelijk een beroep op de eigenlijke woorden van de tekst van het Oude Testament (Mattheüs 22:42, Johannes 20:44 ev), waarmee hij erop wees dat Hij erop vertrouwde dat deze tekst nauwkeurig was overgebracht. Hij uitte deze overtuiging ook op de sterkst mogelijke manier: “(...) Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is” (Mattheüs 5:18). Hier verzekert onze Heer Jezus ons dat het Oude Testament, dat veel gebruikt werd door de Joden tijdens Zijn aardse bediening, een ABSOLUUT BETROUWBARE REPRODUCTIE was VAN DE ORIGINELE TEKST GESCHREVEN DOOR MOZES EN ANDERE ... SCHRIJVERS” [Believing Bible Study, door Dr. Edward Hills, pp. 5-6].

De Heer Jezus Christus weerlegde nooit enige tekst, enig woord of enige letter in het Hebreeuwse Oude Testament. Hij zei niet: “Nu werd Mozes hier verkeerd geciteerd, het had dit moeten zijn”. Hij bood geen enkele tekstkritiek. Als er veranderingen waren geweest, weet ik

³ Zie https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_F._Hills : Edward Freer Hills (1912–1981) was an American Presbyterian scholar, perhaps the greatest 20th Century Traditional (“Byzantine”) Text and Received Text defender.

zeker dat Hij ze zou hebben gecorrigeerd, maar dat deed Hij niet. Het staat geschreven! Zijn stempel van goedkeuring staat op de Masoretische Hebreeuwse tekst. Deze is **geautoriseerd** door Jezus. Hij autoriseerde niet de Septuaginta noch enig ander document!

(2) **Een citaat van Dr. Robert Dick Wilson**⁴. Hier volgt een citaat van dr. Robert Dick Wilson, een presbyteriaan en een leraar aan het Princeton Seminary voordat de vloed van het modernisme binnenkwam. Henry Corey dacht na over het leven van dr. Robert Dick Wilson, een man die zo'n 45 talen en dialecten meester was en een fervent verdediger van de doctrine van verbale inspiratie van de Schrift. Corey bevestigde dat Wilson de Masoretische Hebreeuwse tekst als **accuraat** aanvaardde. Corey, Wilson citerend, schreef:

“De resultaten van die 30-jarige studie [dat is wat Wilson schreef over zijn eigen studie van de Schrift in het Hebreeuws] die ik aan de tekst heb gegeven, zijn deze: ik kan bevestigen dat er geen pagina uit het Oude Testament is waarin we enige twijfel moeten hebben. We kunnen er absoluut zeker van zijn dat we in wezen de tekst van het Oude Testament hebben die Christus en de apostelen hadden en die vanaf het begin bestond”. [*Which Bible*, 1ste editie, door Dr. David Otis Fuller, pp. 80-81].

Hier is een man die studeerde en studeerde en vond dat de Masoretische Hebreeuwse tekst nauwkeurig en degelijk was. Dus ik zie geen reden waarom we een andere basis voor het Oude Testament zouden moeten hebben dan de Masoretische Hebreeuwse tekst die ten grondslag ligt aan de KING JAMES BIBLE [en ook de Statenvertaling], de Daniel Bomberg-editie, uitgegeven door Ben Chayyim - de 2de Rabbijnse Bijbel van 1524-25.

c. Alternatief voor deze positie?

Je zou kunnen zeggen, wat is het alternatief? Wat als u de **Daniel Bomberg-editie** van de **Masoretische Hebreeuwse** tekst waarop de KING JAMES BIBLE is gebaseerd, niet accepteert als de **gezaghebbende** Hebreeuwse tekst om te vertalen? Het alternatief, heel logisch, zou zijn een andere basis te accepteren. Welke andere basis zal u gebruiken? ... Zal u alleen deze gebruiken die ze gebruikten voor de NEW KING JAMES VERSION? Alleen deze die ze gebruikten in de NEW AMERICAN STANDARD VERSION? Alleen deze die ze gebruikten voor de NEW INTERNATIONAL VERSION? ... Of zal u een twijfelaar worden, denkend dat we niet echt weten wat het Oude Testament is? Gaat u het standpunt innemen dat “we niet zeker kunnen zijn van het Hebreeuwse Oude Testament, en dus moeten we aan alles twijfelen?” **Satan is de meester van bedrieglijke twijfels en hij is de auteur van al deze verwarring**. Als u eenmaal een standaard hebt verlaten, bent u op drift in een zee van twijfels. Er is niets dat zijn plaats kan innemen. Jonge christenen en mensen in de kerkbanken die nog niet lang zijn gered, kunnen zeggen: “Als er al dit gekibbel en ruzie is tussen de theologen en voorgangers over de juiste Hebreeuwse oudtestamentische Tekst die ik moet gebruiken, dan geef ik het op”. De duivel wint als hij de zaden van verwarring en twijfels in de harten van mannen en vrouwen evenals jongens en meisjes kan planten.

Na veel studie, nadenken en bidden over dit onderwerp ben ik persoonlijk tot de **sterke overtuiging gekomen** dat ik niet zal wijken van de traditionele Masoretische Hebreeuwse tekst waarop onze KING JAMES BIBLE is gebaseerd. Ik wil niets veranderen. We gaan daarop staan. Er moet daar iemand op staan. **Martin Luther zei: “Hier sta ik; ik kan niets anders”**. Hij zou niet wijken van redding door geloof (*sola fide*), redding door genade (*sola gratia*) en redding alleen door de Schrift (*sola scriptura*). Hij zou de paus niet volgen. Hij zou de decreten van de concilies niet volgen. Hij stond alleen op het Woord van God! Hoewel wij misschien geen Lutheranen zijn zoals Martin Luther, moeten wij ook niet toegeven. Als we dat doen, zijn we als iets wat “lijkt op een golf van de zee, die door de wind voortgestuwd en op- en neergeworpen wordt” (Jakobus 1:6).

⁴ Zie https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Dick_Wilson: Robert Dick Wilson (February 4, 1856 – October 11, 1930) was an American linguist and Presbyterian scholar who devoted his life to prove the reliability of the Hebrew Bible. In his quest to determine the accuracy of the original manuscripts, Wilson learned 45 languages, including Hebrew, Aramaic, and Greek, as well as all the languages into which the Scriptures had been translated up to 600 AD.

De waarheid is dat er geen voorchristelijk Septuaginta-tijdperk is dat naar verluidt is vertaald uit het Hebreeuwse OT in Alexandrië, Egypte in de derde eeuw voor Christus, en dat de Heer Jezus Christus en de apostelen gebruikten. Er kan een idiomatische vertaling zijn van enkele boeken zoals de Pentateuch, maar er is geen bewijs van een formele equivalente vertaling van het Oude Testament. Verder stelt Dr. Floyd Jones ondubbelzinnig dat:

“Er zijn geen verzen die een nieuwtestamentische schrijver citeerde uit enig Grieks manuscript geschreven vóór 120 na Christus”

Niet alleen legt hij de bovenstaande verklaring af, maar ook wordt zijn frustratie weerspiegeld in de volgende verklaring:

“Zo staan we perplex en gefrustreerd. We hebben de oorsprongen van de LXX⁵ onderzocht en vastgesteld dat deze ontbreekt, vol fabel, mythe en legende. Nu staan we bedrogen en misleid, te horen dat een voorchristelijke Septuaginta beschikbaar is voor gebruik, enkel om te ontdekken dat zo'n oud document eigenlijk nergens ter wereld bestaat”.

Er wordt beweerd dat een Griekse tekst van de kleine profeten in de grotten van de woestijn van Judea “een belangrijke schakel in de tekstgeschiedenis” van de “G” is. De vondsten in de grot zijn echter gedateerd rond 132-135 na Christus; en dus zou het een van de bekende Griekse vertalingen van het christelijke tijdperk kunnen zijn, zoals de Quinta (zie hieronder).

Waarom gaan die geleerden niet in tegen zo'n diepe verwarring rond de “G” (hun nieuwe naam voor de verkeerde benaming, Septuaginta); waarom niet de mogelijkheid laten vallen om een *denkbeeldige* tekst te “reconstrueren”. Ja, sommige trotse posities en een wat “vuile lucrativiteit” moeten misschien worden opgegeven, maar de gebondenheid aan pseudo-wetenschap en pseudo-geschiedenis zal worden verlicht en de uren die worden verspild aan niet-productieve arbeid kunnen worden omgezet in iets nuttigs.

CH Spurgeon sprak over de modernisten en hun “dubbelhartigheid” en het verwijderen van *de oude grenspaal*. Hij zei:

“We hebben in ons leven een bepaald soort mannen te zien ... die tegenwoordig proberen te leren dat God een universele Vader is, en dat onze ideeën over Zijn omgang met de onberouwvollen als Rechter, en niet als een Vader, de overblijfselen zijn van een verouderde dwaling. Zonde is volgens deze mannen een stoornis in plaats van een toewijding, een dwaling in plaats van een misdaad. Liefde is het enige kenmerk dat ze kunnen onderscheiden. Sommigen van deze mannen dringen zich een heel eind in de moerassen en de modder van **valsheid**, totdat ze ons vertellen dat eeuwige straf belachelijk wordt gemaakt. In feite verschijnen er nu boeken die ons leren dat er niet zoiets bestaat als het plaatsvervangend offer van onze Heer Jezus Christus. Ze gebruiken het woord verzoening, het is waar, maar, met betrekking tot de betekenis ervan hebben ze **de oude grenspaal** verwijderd. Ze erkennen dat de Vader Zijn grote liefde heeft getoond aan de arme zondige mens door Zijn Zoon te zenden, maar niet dat God onbuigzaam rechtvaardig was in het werken van Zijn genade, noch dat hij Christus strafte ten behoeve van Zijn volk, noch dat God ooit iemand zal straffen in Zijn toorn, of dat er zoiets bestaat als gerechtigheid los van discipline. Zelfs zonde en hel zijn slechts oude woorden die voortaan in een nieuwe en veranderde betekenis worden gebruikt ... Dit zijn de nieuwe mannen die God heeft gezonden om ons te vertellen dat de apostel Paulus helemaal fout was, dat ons geloof ijdel is, dat we ons behoorlijk hebben vergist, en dat het niet nodig was met bloed te verzoenen om onze zonden weg te wassen: onze zonden hadden discipline nodig, maar strafrechtelijke wraak en rechtvaardige toorn zijn helemaal uitgesloten! ... [CHS *The Early Years*, p. 488, O Timothy magazine, Vol. 8, Nummer 1, 1991] [mijn nadruk, HDW]

De Heer Jezus Christus en de apostelen citeerden niet uit de *Septuaginta*. De LXX citeerde hén, en op klassieke allegoristische manier veranderden de auteurs Griekse woorden die niet in hun Alexandriaanse gnostische en Ariaanse filosofie pasten (zie hieronder). (Kolossenzen 2:8).

-- Einde hoofdstuk XII.

⁵ LXX = Septuaginta.

Zie ook:

- “Corrupties in moderne Bijbelvertalingen”: <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm